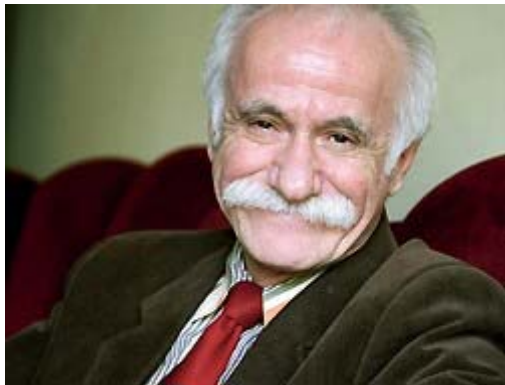

Prúd a magyar társadalom?

<http://www.mindennapi.hu/cikk/tarsadalom/a-pszichiater-szerint-nem-minden-prostitualt-kiszolgaltatott/2011-01-26/1303>

A pszichiáter szerint nem minden prostituált kiszolgáltatott

Gerevich József pszichiáter, az önsorsrontó viselkedésmódok szakértője szerint nem képzelhető el prostitúciómentes társadalom. Interjú.

– Tapasztalata szerint milyen tendenciákat mutat a prostitúció elterjedtsége hazánkban?

– A prostitúció hazai elterjedtségéről nincsenek megbízható adatok, több okból sem. Egyrészt olyan tevékenységről van szó, amelynek jogi státusza nem egyértelmű. Az egyes önkormányzatok ezzel kapcsolatban mulasztásos törvénysértést követnek el, mert nem biztosítják a prostitúció törvényben meghatározott kereteit. A rendőrség sem viselkedik egyértelműen; az állampolgár mindennapos tapasztalata, hogy az utcán, kisebb országutak mellett strichelő lányok közelében tanyázó autókban futtatók, régebbi nevükön stricik ülnek, de a rendőrség nem foglalkozik velük.

– A lányokat is meg lehetne szólítani felmérés céljából?

– Nyilvánvaló, hogy a prostituáltaknak nem érdeke a jelenlegi exlex helyzetben, hogy bárki kérdezősködjön róluk állítólagos tudományos célokból. Másrészt az utóbbi évtizedekben a támogatás nélkül maradt és megroggyant hazai szociológia sem fordít kellő figyelmet a kérdésre.

– Mi a véleménye következő kijelentésről, melyet egy interneten föllelhető cikkben szerepel: „A fiatalok közt egyre gyakrabban elmosódik a határ a prostitúció és a normális párkapcsolat között, gyakran a fiatal lányok szájából elhangzik, hogy a cél a pénzes pasik megszerzése”.

– Nem tudom értelmezni azt a kifejezést, hogy „egyre gyakrabban”. Mihez képest? Milyen tudományos vizsgálatok támasztják alá ezt az állítást? A határok egyébként valóban nem élesek a prostitúció és a „normális” párkapcsolat között, de ez véleményem szerint mindig így volt. Az üzlet, az anyagi megfontolások sokféle párkapcsolati formában és árnyalatban, mértékben föllelhetők voltak, és nyilván megtalálhatók ma is.

– Együtt kezelendő-e a prostitúció a jellegzetes önsorsrontó viselkedésmódokkal?

– Nincs olyan orvos, pszichiáter vagy pszichológus, aki találkozott volna rendelőjében olyan prostituálttal, aki a saját, számára terhet jelentő viselkedése miatt kereste volna fel a szakembert. A humán segítő szakmák általában más problémák kapcsán találkoznak prostituáltakkal. Ilyenek az alkohol- és drogproblémák, a fizikai erőszaknak való kitettség és ennek velejárói, bőr- és nemibetegségek, jogi és szociális problémák stb. Így kirajzolódik egy olyan problémakonglomerátum, melyben minden mindennel összefügg, és igazából csak egy jól képzett és jól összehangolt interdiszciplináris szakembercsoport képes ezeket felfejteni és megoldani

– A kiszolgáltatottság minden prostituáltra jellemző lelkiállapot?

– A kiszolgáltatottság egy másik, inkább emberjogi kérdés, amelynek természetesen komoly pszichológiai, szocializációs háttere van. De nem minden prostituált kiszolgáltatott. Vannak jó önérvényesítő képességekkel rendelkező, több nyelven beszélő, kulturált, intelligens prostituáltak is, akiket úgymond „nem kell félteni”.

– Sokan szent borzadállyal, vagy épp ellenkezőleg, egzotikumok iránti romantikával tekintenek e kérdéskörre. Ön szerint mi a helyes álláspont a prostitúció megítélésében? Hogyan kell viszonyulnunk az ebben érintett emberekhez?

– Egy kulturális szempont figyelmet érdemel: a magyar társadalom prűdériája. Számomra egyértelmű, hogy ebben a szubkultúrában, kirakat-jellegénél fogva és az exlex helyzetből is következően a prostituáltak egyfajta bünbak-szerepben vannak; rájuk zúdulnak az előítéletek, indulatok, ráadásul nemcsak a háttérben megbúvó futtatók, hanem az állam képviselői is megalázzhatják őket.

– Ez más devianciákra is jellemző, nem?

– Igen. A prostitúció problémája abban hasonlít például a drogproblémához, hogy a modern társadalmak nagyvárosait még elméletileg sem szabadíthatjuk meg ezektől a problémáktól, így nem képzelhető el prostitúciómentes társadalom sem. Ha ezt a tételt elfogadjuk, a megoldás már könnyebben adódik: olyan keretbe kell szorítani a prostitúciót, ahogy a drogfogyasztást is, amelyben a prostitúcióhoz kapcsolódó ártalmak minimális szintre csökkenthetők.

– Gyakran hallani, hogy korunkban a férfiak különösen nehéz helyzetben vannak, mert mindenünnen bombázzák őket a szexuális csábítás ingereivel. Felmenthetők a prostitúciót igénybevevő férfiak? Van-e helye ebben a szituációban annak a kérdésnek, hogy ki a felelős, a bűnös?

– Pszichiáterként soha nem a bűnösöket keresem, nem foglalkozom morális kérdésekkel, csak határhelyzetekben. A prostitúciót igénybe vevő férfiakat sem ítélem el, csak akkor, ha

agresszíven, egyfajta maszkulin arroganciával lépnek fel a prostituálttal szemben. Olyan embereknek tekintem őket, akik komoly pszichológiai segítséget igényelnek, de ezt valamiért, az alacsony pszichológiai kultúra, a túl kevés pszichológus miatt nem kapják meg. Ennek ellenére sokan javasolják, hogy a prostitúciót az igénybe vevők és a futtatók felől célszerű felszámolni. Kétlem, hogy az igényt erőszakkal meg lehet szüntetni. Ez már az alkohol esetében sem sikerült.

– Az ilyen életmódot folytató emberek rehabilitációjában milyen alapelveket követnek a szakemberek? Van egyáltalán ilyen törekvés Magyarországon, vagy ezzel foglalkozó szervezet?

– Sajnos a magyar társadalom még nem elég érett a prostitúció problematikájának megfelelő kezelésére. Vannak érdekvédelmi és jogvédő szervezetek, amelyek a prostituáltak érdekeit képviselik, kiszolgáltatottságukat igyekeznek megakadályozni, és vannak olyan szociális munkások, akiknek a „sex work”, az AIDS prevenció világa a munkaterületük. Ezeket a szervezeteket és szakembereket kellene erősíteni, több állami támogatást adni nekik.

– Milyen úton valósulhatna meg a volt prostituáltak rehabilitációja, visszailleszkedésének segítése a társadalmunkba?

– Miután a prostitúció nem betegség, még csak fogyatékoságnak sem tekinthető a szó eredeti értelmében, bár egy fejlődésben akadályozott ember könnyebben válhat prostituálttá, nehéz rehabilitációról beszélni az esetükben. Nem is hiszem, hogy szükség lenne erre, a jó önérvényesítő képességekkel rendelkezőknél különösen nem. Az utcai prostituáltaknál, ahol sok esetben kényszerítésről beszélhetünk – sokan közülük állami gondozott múlttal rendelkeznek –, a bűncselekmény felderítésére és kezelésére van szükség. A lányok érzelmi és értelmi fejlődésének felgyorsítására viszont nagy szükség lehet, de erre inkább a nevelőotthonok és más szocializációs intézmények alkalmasak.

– Véleménye szerint van-e keresnivalójuk ezen a terepen az egyházaknak?

– Hogyne lenne! Hiszen bűnözésről és emberi szenvedésről van szó. Biztosan vannak is olyan egyházak, amelyek egyes tagjai, hívei prostituáltakkal foglalkoznak. Külföldön sokan. Itthon, sajnos, nem elegendően.

Nagy Zsuzsanna